

Avionul MiG-21 LanceR din imagine este unul dintre cele trei aparate de acest tip cu care aviatorii români au participat la exercițiul "Cooperative-Key 2002", desfășurat în Franța

CER DESCHIS -

UN DECENIU DE EFORTURI

{ I PERFORMAN } E

pagina 3

**La Școala Militară de Maiștri și Subofițeri a Forțelor Aeriene
au depus Jurământul Militar elevii din anul întâi**

Legământ pentru o viață

pagina 4

**TREI OFIȚERI AVIATORI ROMÂNI
LA ÎCOOPERATIVE ZENITH-2002**

pagina 3

**ACȚIUNI ȘI REZULTATE LA NIVELUL
STANDARDELOR NATO**

POATE VĂ INTERESEAZĂ!

**NOUTĂȚI ÎN STABILIREA
PUNCTAJULUI
PENTRU OBTINEREA
LOCUIȚEI DE SERVICIU**

pagina 7

**SIGURANȚA ZBORULUI
- O PERMANENȚĂ
VITALĂ**

pagina 6

**Femei
subofițeri
de succes**

pagina 5

**DIALOG
CU
CITITORII**

pagina 7

■ INFO ■ INFO ■ INFO ■ INFO ■ INFO ■ INFO ■ INFO ■ INFO ■ INFO ■

Rezultate foarte bune la tragerile de luptă aer-sol

Piloții din baza aeriană Câmpia Turzii au executat, recent, trageri de luptă asupra țintelor terestre cu armamentul de la bordul avioanelor MiG-21 LanceR. S-au acționat cu două avioane dublă comandă și șase avioane simplă comandă. S-au executat 124 de intrări la țintă, iar rezultatele tragerilor cu tunurile de bord și cu proiectile reactive nedirijate au fost foarte bune.

Pe lângă luptători aeriени cu experiență, cum

sunt locotenent-comandorul Gheorghe Guiu sau căpitanii Sorin Avram și Adrian Motorca, au acționat și cei mai tineri - printre ei locotenentul Constantin Andrei. Nu s-au înregistrat nici un fel de incidente. Ceea ce vădește că aeronava modernizată răspunde normal la solicitările piloților, dar și că personalul tehnic și navigant de la Câmpia Turzii a atins un remarcabil grad de profesionalism.

Început de bun augur la Academia Forțelor Aeriene

Zilele trecute, s-a inaugurat noul an de studii la Academia Forțelor Aeriene, din Brașov. Ceremonia a fost onorată de locuitorul șefului Statului Major al Forțelor Aeriene, generalul-locotenent Ion Magdalena.

În anul universitar 2002-2003, în Academia Forțelor Aeriene vor învăța 182 de studenți, 35 fiind din Republica Moldova.

Instituția are la dispoziție o modernă bază materială, trei săli multifuncționale, trei laboratoare pentru învățarea limbilor străine, un laborator de informatică, săli de specialitate, o foarte frumoasă și utilă sală de sport.

Dacă mai luăm în calcul și valoarea, pregătirea corpului didactic, putem afirma că la Academia Forțelor Aeriene "Henri Coandă" anul universitar a început sub cele mai bune auspicii.

Participare eficientă

**la
Cooperative Key - 2002**

S-a încheiat exercițiul complex "Cooperative Key - 2002" desfășurat în Franța. Întregul contingent român s-a întors cu bine acasă. Și de această dată aviatorii noștri s-au comportat excelent. Luptătorii aeriени de pe MiG-21 LanceR au executat, pentru prima dată la un asemenea exercițiu, misiuni de întrebunțare în luptă pe timp de noapte, dirijați din aer de pe aeronave AWACS. În total, la acest exercițiu ei au executat șase misiuni de vânătoare și opt de sprijin apropiat. Elicopteristii cu IAR 330 SOCAT au acționat cu siguranță și eficiență, uneori în condiții meteo din cele mai grele, în misiuni de transport persoane și căutare-salvare.

La fel, și-au îndeplinit ireproșabil misiunile aviatorii de pe C-130.

Felicitări tuturor!

În numărul viitor vom reveni asupra acestui subiect.

Au mai rămas 40 de zile până la summit-ul NATO de la Praga

Cuvintele încurajatoare cuprinse în titlul materialului de față se referă la șansele României de a fi invitată să adere la NATO, în noiembrie, la summit-ul de la Praga, și au fost rostite, recent, de **senatorul republican John McCain, membru al Comitetului Senatului pentru Forțele Armate**, considerat printre cei mai influenți 25 de oameni din Statele Unite ale Americii. Iar **președintele Comitetului S.U.A. pentru NATO, Bruce Jackson**, a declarat, la rândul-i: "Estimăm că cele trei state baltice, Slovacia, Slovenia, România și Bulgaria vor primi invitația la aderare în cadrul reuniunii la nivel înalt de la Praga. Procesul de ratificare a aderării noilor membri ai NATO va trebui să se finalizeze, în S.U.A., în noiembrie 2003, iar în celelalte state membre ale Alianței – până în martie 2004".

Poziții asemănătoare au exprimat și alte înalte personalități politice din Statele Unite. Astfel, **președintele Subcomisiei pe probleme europene din cadrul Comisiei de politică externă a Camerei Reprezentanților, kongresmanul republican Elton Gallegly**, a declarat: "România a realizat progrese semnificative în privința îndeplinirii criteriilor de aderare stabilite prin Planurile de Pregătire pentru Aderare (MAP) și și-a demonstrat capacitatea de a aduce contribuții militare și diplomatice de substanță la Alianță". Ideea susținută și de **kongresmanul republican Doug Berenter**, care a apreciat că extinderea NATO cu șapte state, printre care și România, are o importanță deosebită pentru menținerea relevanței Alianței ca forță militară și diplomatică aptă să promoveze un climat global de securitate în contextul multilor amenințări de natură convențională și neconvențională. "Ar fi o greșeală să se considere că NATO, extinsă cu încă șapte state, va constitui o povară pentru actualii membri ai Alianței" – a concluzionat kongresmanul american.

Pe același ton optimist a vorbit, în cadrul reuniunii de la Varșovia a miniștrilor apărării din cele 19 state ale Alianței Nord-Atlantice, din 24–25 septembrie 2002, și **secretarul general al NATO, lordul George Robertson**, care a subliniat: "În prezent suntem 19 în Alianță, dar în viitorul apropiat vom fi 26". Ceea ce sugerează că la Praga va fi vorba, într-adevăr, de o **extindere robustă și ambițioasă**, cu șapte state candidate, printre care și ROMÂNIA. Parcă

ROMÂNIA ACȚIONEAZĂ DEJA CA UN ALIAT DE ÎNCREDERE AL NATO, IAR SENATUL S.U.A. APRECIĂZĂ COOPERAREA ȘI SPRIJINUL PRIMIT DIN PARTEA AUTORITĂȚILOR DE LA BUCUREȘTI

completându-l, **analistul american Steven Everts, expert pe probleme referitoare la relațiile americano-europene în cadrul Centrului pentru Reformă Europeană**, cu sediul la Londra, explică doct de ce, **neapărat**, și România: "Consider că românii își pot susține candidatura de membru NATO prin argumente incontestabile, bazate pe: extinderea climatului de stabilitate către estul continentului european, rolul strategic pe care România îl deține în promovarea stabilității și echilibrului în Balcani...".

În același sens, **secretarul general al NATO a detaliat: "Consider că regiunea balcanică se îndreaptă cu hotărâre în direcția corectă: spre întărirea climatului de securitate, consolidarea democrației și sporirea prosperității. Cel mai semnificativ semnal al progreselor înregistrate este că țările din această zonă au oferit un sprijin puternic și hotărât campaniei antiteroriste. Nimic nu poate indica mai clar valoarea integrării lor în comunitatea euro-atlantică! Tocmai din acest motiv, procesul de extindere a NATO va continua în luna noiembrie, când, în cadrul reuniunii la nivel înalt de la Praga, șefii de stat și de guvern din statele membre ale Alianței vor invita la aderare unul sau mai multe din cele nouă state candidate – mai probabil șapte dintre acestea. Logica unei asemenea decizii este clară. Prin procesul de extindere și aderare, Alianța încurajează reformele care contribuie la asigurarea stabilității în statele candidate și le sprijină în cooperarea lor cu statele membre NATO în probleme de securitate. Prin admiterea oficială în Alianță a statelor care îndeplinesc standardele NATO, Alianța Nord-Atlantice integrează această stabilitate și, în același timp, lărgeste coaliția permanentă a democrației, pe care NATO o reprezintă..."**

România are multe argumente bune în favoarea aderării ei la NATO la apropiatul summit de la Praga – se afirmă într-un comentariu apărut în influentul cotidian german "**Frankfurter Allgemeine Zeitung**". Două dintre aceste argumente le constituie dimensiunea și poziția geografică. Cu cele 21,7 milioane de locuitori, România este, și acum, cea mai populată și mai mare țară din Europa de sud-est. La aceste proporții naturale se adaugă poziția geostrategică a României, între Carpați și Marea Neagră – se scrie în ziarul citat. Ca să conchidă, în final: "Din această perspectivă, românii sunt îndreptățiți să facă parte din Alianța Nord-Atlantice și Uniunea Europeană".

Tot astfel se consideră și în **Declarația finală** a recentei reuniuni de la Istanbul a miniștrilor apărării din Bulgaria, România, Grecia și Turcia. "Turcia și Grecia – se spune în acest document – consideră că Sofia și Bucureștiul au înregistrat progrese vizibile în cadrul eforturilor de aderare la NATO și sunt pregătite să acceadă în Alianță... România și Bulgaria ar trebui să fie admise în Alianță, iar invitația în acest sens ar trebui făcută în cadrul summit-ului de la Praga... Prin eforturile depuse pentru menținerea păcii în Balcani și prin aportul lor la combaterea terorismului, România și Bulgaria merită să fie invitate să adere la NATO. Această poziție va fi susținută și la Praga! Acceptarea celor două țări ca membre NATO este foarte importantă pentru echilibrul și

stabilitatea regională. În plus, flancul sudic al Alianței se va întări considerabil cu cele două state în cadrul NATO".

Integrarea României în NATO este susținută puternic și de cei mai noi membri ai Alianței. Astfel, cu prilejul recente vizite oficiale în țara noastră, **președintele Ungariei, Ferenc Madl**, a declarat: "Budapesta a sprijinit și sprijină aderarea României la NATO. Integrarea cât mai rapidă a României în Alianța Nord-Atlantice este și în interesul Ungariei, aceasta contribuind la întărirea stabilității și securității în regiune". La rândul său, **ministru polonez al apărării, Jerzy Szmajdzinski**, a precizat că autoritățile de la Varșovia susțin lărgirea NATO, la Praga, cu șapte noi membri, printre care să se numere și România. "Locul României este în Alianță, ea demonstrându-și deja atașamentul față de Organizație și capabilitățile politice, diplomatice și militare".

Până la summit-ul de la Praga, din zilele de 21 și 22 noiembrie 2002, au mai rămas circa 40 de zile. La această dată, ideea lărgirii Alianței Nord-Atlantice cu șapte noi membri, printre care și România, este cvasiacceptată. Dar decizia politică finală se va lua la Praga! Să sperăm că țara noastră se va regăsi pe lista "admișilor" și că vom deveni, în scurt timp, membru de facto și de jure al NATO. Am făcut eforturi deosebite pentru aceasta, dar va trebui să facem și în continuare. Mai bine de 80 la sută dintre români sunt dispuși să meargă înainte pe cartea NATO!

Pagină realizată de
NICOLAE RADU

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

MONDO MILITARE

► **NATO RESPONS FORCE.** În cadrul reuniunii miniștrilor apărării ai statelor membre ale NATO (Varșovia, 24–25 septembrie 2002), **secretarul american al apărării, Donald Rumsfeld**, a prezentat proiectul S.U.A. de creare a unei noi forțe de reacție rapidă a NATO (NATO RESPONSE FORCE – Forța de Răspuns a NATO), care să poată fi dislocată în cadrul războiului împotriva terorismului și în vederea contracarării altor amenințări pe plan internațional și care, în caz de necesitate, să poată interveni și în zone de conflict din afara granițelor NATO. Forța ar urma să cuprindă circa 20.000 de militari din SUA, Canada și Europa și să aibă la bază brigăzi de câte 5.000 de militari, care să poată fi dislocate într-un interval de 7 până la 30 de zile – informează agențiile **ASSOCIATED PRESS** și **PAP**.

► **RAPORT.** Surse oficiale aparținând Serviciului german de Informații, citate de agenția **REUTERS**, au făcut cunoscut, printr-un raport confidențial, că Irakul dispune de un avion militar fără pilot, posibil un aparat de tipul "MiG-23", modificat, capabil să transporte substanțe toxice de luptă la o distanță de aproximativ 1.000 de kilometri. Potrivit aceluși surse, irakienii se preocupă, în prezent, de dezvoltarea armelor biologice, printre care și cele capabile să transporte antraxul.

► **MODERNIZARE.** Din Moscova, agenția **ITAR-TASS**, citând surse ale Ministerului Apărării al Federației Ruse, relatează că, până în anul 2005, Rusia va aloca 250 milioane de dolari pentru achiziționarea de tehnică, modernizare și efectuarea de

lucrări de proiectare-experimentare. Alocarea acestor fonduri vizează, prioritar, modernizarea bombardierelor strategice "TU-160" și "TU-95 MS", a aparatelor aviației de asalt și de vânătoare, a câtorva tipuri de rachete aer-aer și aer-sol, precum și a avioanelor militare de transport de tipul "IL-76". Se preconizează, de asemenea, înzestrarea Forțelor Aeriene, în anul 2003, cu 6 avioane de luptă multifuncționale de tipul "SU-30" și 4 avioane de transport model "TU-214", iar până în anul 2004 cu 10 avioane de școală și antrenament de tipul "IAK-130".

► **"VICTORY STRIKE III"**. Potrivit agenției **PAP**, în perioada 24 septembrie – 18 octombrie 2002, în poligoanele poloneze "Drawsko Pomorskie" și "Wedrzyn", se desfășoară exercițiile aero-terestre cu numele de cod "Victory Strike III". La aplicație participă 5.000 militari americani (din cadrul Corpului 5 Aerian – Heidelberg, Germania) și subunități poloneze de apărare antiaeriană. Sunt angrenate elicoptere de tipul "Apache Longbow" și avionul de luptă model "F-16 Falcon". Scopul exercițiului îl constituie perfecționarea operațiilor aeriene de lovire în adâncime, precum și testarea capacității de dislocare rapidă a Corpului 5 Aerian și de susținere a punctului de comandă și de elementelor de sprijin.

► **CONTRACT.** Experti polonezi și ruși în domeniul Forțelor Aeriene au finalizat, recent, contractul de modernizare a 22 de avioane de tipul "MiG-29", aflate în dotarea Forțelor Aeriene Militare poloneze – informează agențiile **ITAR-TASS** și **PAP**. Pe de altă parte, Administrația americană a Propoz

Poloniei acordarea unui credit de 3,8 miliarde de dolari pentru achiziționarea a 48 de avioane "F-16". Urmează ca Guvernul de la Varșovia să facă alegerea...

► **REMANIERE.** După cum informează agenția **TUPI**, primul-ministru al Japoniei, Junichiro Koizumi, a procedat la o remanierie parțială a Guvernului de la Tokyo. Au fost înlocuiți din funcții ministrul apărării, ministrul de finanțe și ministrul agriculturii. În urma remanierii, portofoliul apărării a revenit lui Shigeru Ishiba, care este noul director general al Agenției pentru Apărare.

► **"COOPERATIVE ADVENTURE EXCHANGE-2002"**. Surse militare din Kiev, citate de agenția **FRANCE PRESSE**, informează că în perioada 26 septembrie – 5 octombrie 2002, în poligonul "Iavoriv" din regiunea Lvov (Ucraina), s-a desfășurat o aplicație militară "COOPERATIVE ADVENTURE EXCHANGE-2002", din cadrul programului "Parteneriat pentru Pace". Au participat 3.000 de militari din 12 țări membre ale NATO (Belgia, Cehia, Danemarca, Germania, Italia, Luxemburg, Norvegia, Polonia, Marea Britanie, SUA, Turcia, Ungaria) și 6 țări partenere (Azerbaidjan, Bulgaria, Georgia, Republica Moldova, Macedonia, Ucraina). Exercițiul a avut ca scop experimentarea procedurilor de desfășurare a unei forțe multinaționale care, ulterior, va acționa în misiuni de pace sub egida NATO.

► **"FORPOST-2002"**. După cum relatează agenția **ITAR-TASS**, în Ucraina se desfășoară, începând cu data de 10

septembrie a.c., aplicația militară "FORPOST-2002", care are ca scop verificarea stadiului de pregătire al Forței de Reacție Rapidă. La exerciții participă circa 6.500 de militari, care dispun de 20 avioane de luptă, 12 elicoptere de

transport, 9 nave și vedete de luptă. La sfârșitul aplicației se vor executa trageri de luptă cu muniție reală. Exercițiul este condus de șeful Statului Major General al Forțelor Armate ale Ucrainei, generalul-colonel Aleksandr Zatinaiko.

ACCIDENTE AVIATICE

► **"IL-38" (INDIA).** La data de 1 octombrie 2002, două avioane de transport de tipul "IL-38" (de producție rusească), aparținând Forțelor Aeriene ale Indiei, s-au ciocnit în aer în timpul unui miting aviatice ce a avut loc în regiunea Goa, din vestul Indiei. Potrivit unor surse oficiale locale, citate de agenția **FRANCE PRESSE**, aeronavele decolaseră de pe aeroportul de la Palaji, iar în urma impactului cei 12 membri ai echipajelor și trei persoane de la sol și-au pierdut viața.

► **"Mi-2" (GEORGIA).** Potrivit unei știri difuzate de agenția **ITAR-TASS**, un elicopter militar de tipul "Mi-2", apar-

ținând trupelor de grăniceri ale Georgiei, s-a prăbușit în apropierea capitalei țării, Tbilisi. Cei doi membri ai echipajului și-au pierdut viața. Nu se cunosc încă împrejurările și cauzele accidentului.

► **ELICOPTER MILITAR (ALGERIA).** Agenția de știri **STATE MEDIA** a făcut cunoscut că un elicopter militar algerian s-a prăbușit în provincia Sidi Bel Abbes, la circa 380 kilometri vest de orașul Alger. Potrivit sursei, accidentul s-a produs din cauza unei defecțiuni tehnice, care a provocat moartea celor doi membri ai echipajului (un pilot-instructor și un pilot-elev).

IL-38

TREI OFIȚERI AVIATORI ROMÂNI LA COOPERATIVE ZENITH-2002

ACȚIUNI ȘI REZULTATE LA NIVELUL STANDARDELOR NATO

Așa cum am promis cititorilor revistei "CER SENIN" în numărul nostru anterior, revenim cu amănunțit despre desfășurarea, în perioada 3-13 septembrie 2002, a exercițiului NATO/PFP "COOPERATIVE ZENITH-2002". Iar detaliile și concluziile ne sunt oferite de domnul căpitan-comandor Tache Jurubescu, cel care a îndeplinit, pe timpul exercițiului, funcția de director al celei de căutare-salvare întrunită (JSRC).

separate. Consiliul de Securitate al ONU a adoptat două rezoluții succesive privind situația din țara divizată, prin care a cerut combatanților normalizarea situației pe cale pașnică și a solicitat țărilor membre să sisteze livrarea de arme și echipament militar părților aflate în conflict, iar NATO – să ia toate măsurile pentru monitorizarea acordului de încetare a focului. Ca urmare a escaladării conflictului, Comitetul Militar al NATO a însărcinat Comandantul Suprem al Forțelor NATO din Atlantic (SALCANT) să constituie o Forță Multinațională Întrunită. Acesteia i-a revenit misiunea de a controla respectarea embargoului instituit de ONU, apărarea împotriva atacurilor din exterior, prevenirea infiltrărilor, controlul asupra zonei de separare, sprijin și asistență în distribuirea materialelor de ajutor umanitar, apărare aeriană, patrularea la frontiere, menținerea securității zonei de responsabilitate. Acționând ca un CAOC real, structura constituită pentru acest exercițiu a executat ordinele de misiune aeriană (ATO) pe baza planului principal al atacului aerian (MAAP) și a directivelor pentru operații aeriene(AOD).

– Ce funcții au îndeplinit ceilalți doi ofițeri români participanți la exercițiu și cu ce probleme v-ați confruntat dumneavoastră, în calitate de director al celei de căutare-salvare întrunită?

– Locotenent-comandorul Bogdan Calavie a îndeplinit funcția de duty controller – controlor de serviciu – în cadrul celei de operații curente. Practic, el a fost elementul de bază în arhitectura acestei celule, nemijlocit subordonat directorului, prin care treceau toate informațiile. El trebuia să cunoască situația aeriană în fiecare moment al zilei și să informeze despre aceasta celelalte celule din cadrul CAOC. Cel de-al treilea ofițer român, **locotenent-comandorul Marius Terț**, a încadrat funcția de planificator specialist în războiul radioelectronic și responsabil cu neutralizarea apărării aeriene a inamicului (EW/SEAD) în cadrul celei de planificare operații. A executat următoarele tipuri de activități: identificarea, planificarea și alocarea mijloacelor aeriene specifice misiunilor, în cadrul componentei aeriene a exercițiului, realizarea secțiunii EW/SEAD din cadrul MAAP, introducerea și gestionarea datelor privind aeronavele, cu ajutorul sistemului ICC, în cadrul exercițiului aerian.

În ce mă privește, m-am confruntat cu dese schimbări privind disponibilitatea forțelor la dispoziția celei de căutare-salvare întrunită și a situației din teatrul de operații, fiind obligat să îndeplinesc mai multe misiuni CSAR în același timp. Dar, prin implicarea tuturor ofițerilor care au făcut parte din celula JSRC și colaborarea permanentă, eficientă, cu ofițerii din celelele operații curente și cercetare, toate situațiile au fost rezolvate în timp util, reușind să "recuperăm" toți supraviețuitorii, toate persoanele aflate în situații deosebite – piloți catapultați din avioane, militari răniți în acțiuni terestre, personal aparținând unor organizații guvernamentale sau Crucii Roșii. **Pentru felul în care celula al cărui director am fost a acționat pe timpul exercițiului, am primit în scris felicitările șefilor de echipe superioare (Higher Headquarters)**, fiind singurul director care s-a bucurat de acest privilegiu! De altfel, vreau să spun că toți cei trei ofițeri români au fost bine apreciați de către conducătorii exercițiului, atât pentru nivelul ridicat de cunoaștere a limbii engleze, cât și pentru profesionalismul și stăpânirea fără repros a procedurilor de lucru NATO, inclusiv cu calculatorul. Este încă o recunoaștere – oficială – a capabilității ofițerilor din Forțele Aeriene ale României, a seriozității și răspunderii cu care noi, românii, ne facem datoria în misiunile în care suntem trimiși. Și sunt sigur că așa ne vom comporta și în următoarele misiuni.

**A consemnat
Colonel (r) NICOLAE RADU**

– Pentru început, domnule căpitan-comandor, vă rugăm să vă referiți la elementele de bază ale exercițiului: loc de desfășurare, participanți, scopuri, misiuni.

– Exercițiul "COOPERATIVE ZENITH-2002" s-a constituit într-o aplicație de comandament asistată de calculator și s-a desfășurat la baza aeriană Moody, din localitatea Valdosta, statul american Georgia. La exercițiu au participat 45 de ofițeri din cinci țări membre ale NATO (Statele Unite ale Americii, Canada, Marea Britanie, Portugalia și Olanda) și 11 state partenere (Bulgaria, Estonia, Georgia, Letonia, Lituania, Macedonia, România, Slovacia, Suedia, Ucraina și Uzbekistan), precum și câte un ofițer-observator din Iordania, Mauritania, Maroc și Tunisia – țări membre ale "Dialogului Mediteranean".

Exercițiul în sine a constituit un antrenament în comun al ofițerilor din țările membre ale Alianței Nord-Atlantice cu cei aparținând unor țări partenere în scopul unei mai bune înțelegeri a modului în care NATO gestionează, la solicitarea Consiliului de Securitate al ONU, crizele apărute în diferite zone geografice. În exercițiu au fost implicate structuri NATO pentru a asigura monitorizarea întregii activități, așa-numita "White Cell" ("Celula Albă"), care a cuprins echipe de control în domeniul operațiilor, informațiilor, situației forțelor și al tehnicii utilizate, precum și o celulă de răspuns pentru operații aeriene, o celulă de căutare-salvare întrunită și "jucători" care au simulat eșaloanele superioare și subordonate. Ofițerii care au încadrat Centrul Multinațional de Operații Aeriene (CAOC) au fost selecționați atât din țările membre NATO, cât și din țările partenere. Întregul exercițiu s-a desfășurat în structurile CAOC, asistat de calculator, cu folosirea exclusivă a limbii engleze, a procedurilor și documentelor tipizate ale Alianței Nord-Atlantice.

– În ce a constat, propriu-zis, exercițiul "COOPERATIVE ZENITH-2002"?

– Exercițiul a avut, ca și conferințele ce i-au precedat, două părți distincte: o parte **pregătitoare** și o parte **practică**, simulând perfect realitatea. Partea pregătitoare a cuprins prezentarea și discutarea elementelor specifice ale exercițiului și a constat în organizarea unor briefinguri, precum și antrenament practic pe funcțiile ce au fost nominalizate și încadrate de ofițerii participanți. Această parte s-a finalizat printr-un MINI-EX, timp de o zi, în condiții similare celor reale, cu folosirea aparatului specializat din CAOC. În această fază a exercițiului s-au format cele patru celule ale Centrului de operații aeriene – celula de operații curente, celula de căutare-salvare întrunită, celula de planificare operații și celula de cercetare – și au fost numiți directorii acestora. Eu am fost numit directorul celei de căutare-salvare întrunită (JSRC), din care au mai făcut parte doi ofițeri lituanieni, un georgian și un american. Sub conducerea directorilor, fiecare celulă și-a făcut pregătirea specifică, exersând atribuțiile funcțiilor prevăzute în statul de organizare al exercițiului.

Exercițiul propriu-zis s-a desfășurat pe durata a trei zile, cu folosirea documentelor și procedurilor specifice NATO pentru acțiune în situații de criză. Scenariul aplicației s-a dezvoltat în jurul unei situații create într-o țară imaginară, care, datorită unor diferențe de natură politică și economică, a fost divizată în două provincii

CER DESCHIS –

UN DECENIU DE EFORTURI { I PERFORMANȚE }

Tratatul Cer Deschis a fost semnat la 24 martie 1992. Sunt 34 state semnatare și 7 cu statut de observator (septembrie 2002). Zona de aplicare: America de Nord (S.U.A și Canada), Europa (statele NATO, Europa Centrală și de Est), Asia (teritoriul ex-sovietic). El a fost conceput în ideea creșterii deschiderii și transparenței, monitorizării aplicării tratatelor și acordurilor de control armamente, întăririi capacității OSCE de prevenire a conflictelor și gestionare a crizelor, protecției mediului, monitorizării urmărilor catastrofelor naturale.

Misiunea comună româno-americană CER DESCHIS, efectuată de curând în Italia, și-a atins scopurile. Echipa noastră a mai trecut un examen și este pregătită să execute, conform înțelegerilor stabilite, alte misiuni în spațiul aerian național sau al altor state.

Împreună cu domnul comandor **ing. Liviu Grigorescu, șeful Biroului Cooperare Regională și Cer Deschis din Secția Controlul Armamentelor și Verificare**, încercăm să punctăm câteva momente ale acestui regim, cum este numit în documentele oficiale, la care țara noastră participă încă din anul 1991, prin acordul bilateral cu Ungaria, apoi, prin aplicarea Tratatului Multilateral, cu mai multe state. Timp în care s-a acumulat o experiență valoroasă, fapt ce a făcut ca unele state părți să solicite executarea de misiuni comune cu România, având în vedere, îndeosebi, posibilitatea unei bune cooperări în pregătirea personalului și sistemelor naționale Cer Deschis propriu. Au fost efectuate astfel de misiuni în cooperare cu Turcia, Franța, Germania, S.U.A. La rândul ei, România a beneficiat de sprijinul, inclusiv material, al statelor cu care a cooperat, mai ales al Franței și Germaniei.

În cei zece ani de la semnarea Tratatului Cer Deschis, România și-a îndeplinit integral obligațiile asumate. Toate statele părți care au întreprins zboruri de observare deasupra țării noastre au remarcat corectitudinea și rigurozitatea cu care sunt aplicate prevederile documentelor de referință.

România este considerată ca fiind una din țările cu o bună organizare a sistemului Cer Deschis, cu un colectiv de experți de înaltă calificare în domeniu. Chiar dacă, în decursul unui deceniu, personalul nu a fost mereu același. Unii au trecut în rezervă, alții au primit diverse însărcinări. Dar stațeta răspunderii pentru o întreprindere atât de serioasă, a muncii și experienței – unice în cea mai mare măsură – a fost preluată de cadre cu o instrucție și o educație demne de evidențiat.

"Cu deosebire – ne spune domnul comandor inginer Grigorescu – sistemul nostru Cer Deschis este apreciat pentru procedurile foarte precise de planificare a misiunilor, sistem existent la Secția Controlul Armamentelor și Verificare, precum și pentru modul în care echipajul avionului AN-30, aparținând Bazei 90 Transport Aerian, îndeplinează planurile stabilite".

Ca zero – devier (lu Pe si di pr re cl R ev ee ur co să de si ce M si ex pe

Reamintim că regimul Cer Deschis constă în executarea de zboruri de observare, cu înregistrarea de către senzorii de la bordul aeronavei a informațiilor privind suprafața teritoriului survolat. Ruta este stabilită de partea observatoare, care poate survola, fără excepții, orice punct al teritoriului părții observate. Această din urmă are dreptul să monitorizeze executarea zborului Cer Deschis, inclusiv prin prezența la bordul aeronavei a monitorilor proprii. Informațiile înregistrate de senzori pe timpul zborurilor sunt disponibile pentru orice alt stat parte.

Până la 3 octombrie a.c., în România au efectuat asemenea zboruri 22 de state, printre care Franța, Germania, Marea Britanie, S.U.A, Ucraina, Bulgaria, Turcia, Grecia ș.a. Țara noastră a executat misiuni Cer Deschis în 15 țări. Toate încheiate foarte bine. Ceea ce reprezintă o performanță. Pentru ambele situații. Fiindcă dincolo de zborurile ca atare, pregătirea misiunilor, fie că acestea au loc pe teritoriul național, fie în afară, necesită eforturi considerabile pentru ca totul să se desfășoare cu o precizie matematică. Martori la câteva momente ce au premers efectuarea unei misiuni Cer Deschis în țara noastră, am rămas impresionați de volumul de muncă deus de personalul ce încadrează biroul și secția menționate și nu mai puțin de echipajele și specialiștii de la Baza 90 Transport Aerian. Începerea unei misiuni este condiționată de îndeplinirea la timp, de către toate structurile implicate, a condițiilor necesare pentru fiecare fază de derulare a activităților. Se acționează cu răspundere maximă, știut fiind că importanța și caracterul misiunii nu permit nici un rabat de la prevederile legale deoarece, altfel, ar putea fi afectată credibilitatea țării și pusă în discuție buna credință în îndeplinirea obligațiilor internaționale asumate.

Planificarea, organizarea, desfășurarea și evaluarea unor asemenea misiuni angajează deopotrivă, alături de compartimentele din cadrul Departamentului pentru Integrare Euroatlantică și Politică de Apărare la care am făcut referire până acum, structuri din Statul Major General, din Statul Major al Forțelor Aeriene, alte direcții centrale și servicii. Un angrenaj complex care funcționează ireproșabil. Dar, alături de structurile de specialitate din Ministerul Apărării Naționale, în îndeplinirea misiunilor Cer Deschis sunt implicate elemente și din alte ministere: al Transporturilor, de Interne, Finanțelor Publice, precum și alte structuri guvernamentale.

Faptul că în "Comunitatea Cer Deschis", cum plastic denumea comandorul ing. Grigorescu totalitatea statelor părți, am fost solicitați pentru o misiune ca aceea din Italia, înseamnă, într-un fel, că S.U.A aveau nevoie de un partener calificat. Sa demonstrat, pentru prima dată în cei zece ani de aplicare a Tratatului, posibilitatea executării unei misiuni cu echipă multinațională (S.U.A – România), fiecare membru în echipă lucrând individual, pe post. Acest lucru a fost posibil datorită bunei integrări a celor două echipe și stabilității corecte a procedurilor comune de operare, obținute prin executarea anterioară a patru misiuni comune.

Există certitudinea că echipa română poate executa, la cerere, misiuni de complexitate crescută, continuitatea în cooperarea cu S.U.A fiind benefică. Avionul AN-30, apreciat ca fiind cel mai bine realizat, din proiectare, pentru a fi utilizat în misiuni Cer Deschis, trebuie, potrivit Tratatului, certificat. Act ce presupune îndeplinirea integrală a condițiilor tehnice și de performanță stabilite prin Tratat. Sunt state partenere care s-au oferit să ne sprijine. După cum se impune achiziționarea tuturor echipamentelor necesare atingerii standardelor Cer Deschis, care, pe lângă completarea echipării aeronavei și a laboratorului de la Baza 90 Transport Aerian, mai include asigurarea calculatoarelor și programelor specifice necesare atât la Statul Major al Forțelor Aeriene, cât și la Secția Controlul Armamentelor și Verificare. În mâna unor profesioniști, cum sunt cei de la Cer Deschis, toate acestea ar spori capabilitățile sistemului.

PETRE BĂNA

La Școala Militară de Maiștri și Subofițeri a Forțelor Aeriene au depus Jurământul Militar elevii din anul întâi

Legământ pentru o viață

Elevii din anul întâi de la Școala Militară de Maiștri și Subofițeri a Forțelor Aeriene au depus Jurământul Militar. Într-o atmosferă specifică unor astfel de evenimente, tinerii care își doresc să devină profesioniști într-o categorie de forțe armate deosebită au jurat credință patriei având

drept martori Drapelul de Luptă al școlii și propriile lor conștiințe.

Ei au jurat să devină buni militari, apărători ai țării, dar și specialiști profesioniști în domeniul aviației, radiolocației, artileriei și rachetelor antiaeriene.

La ceremonialul depunerii Jurământului Militar au participat părinți, frați, surori, rude venite de prin toată România. De asemenea, au fost prezenți factori responsabili locali, între care primarul Mediașului, oameni de afaceri, directori ai unor întreprinderi și societăți economice și comerciale. A fost prezent generalul Constantin Gheorghe, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene.

Emoționați, pătrunși de importanța momentului, elevii din anul întâi al școlii, între care se află și câteva fete, au rostit cu convingere și hotărâre cuvintele legământului suprem

General-locotenent
Constantin Gheorghe

După rostirea cuvintelor sacre, s-a adresat elevilor generalul Constantin Gheorghe care a subliniat că: "Legământul făcut astăzi este, înainte de toate, un reper moral, dar și juridic; un reper la care, de acum înainte, trebuie să vă raportați orice gând și faptă. Jurământul Militar reprezintă gestul major prin care vă angajați să continuați opera glorioasă a înaintașilor, să vă slujiți țara cu cinste, cu vrednicie, cu conștiința răspunderilor pe care vi le-ați asumat, indiferent cât de greu vă va fi!"

Apoi, șeful Statului Major al Forțelor Aeriene a adăugat: "În acest ceas de legământ spiritul Jurământului, legile și regulamentele militare, să învățați cu seriozitate și sărăcuță, să vă ascultați fără șovăire comandanții, dascălii. Nu vă lăsați descurajați de greutățile inerente, de nereușitele de moment, de frustrările caracteristice mediului militar. Ați venit în această școală pentru a dobândi o

profesie, pentru a vă căli fizic și psihic, pentru a învăța să slujiți cu cinste și demnitate Forțele Aeriene. Sunt sigur că veți reuși! Am încredere în voi. În băieți și-n fete, deopotrivă. Și ele, fetele, se află la un greu și important examen al vieții. Mai ambițioase, cum le știu, decât băieții, am încredere că vor depăși greutățile și vor fi mereu în fruntea evidențiatilor".

Comandor Gh. Milea

Comandantul școlii, comandorul Marian Milea, ne-a relatat că elevii de anul întâi s-au integrat relativ ușor în programul de instruire și învățământ, s-au pregătit intens pentru depunerea Jurământului Militar și a anticipat că vor forma o promoție cu care instituția se va putea mândri. "Depunerea Jurământului este un

moment foarte important pentru cariera lor, pentru întreaga lor viață. Au fost emoții și din partea elevilor, dar și din partea noastră, a comandanților și instructorilor. Sunt sigur că vor găsi resursele pentru a acumula tot ceea ce lectorii și instructorii le vor oferi. Au și forța, și interesul, și condițiile necesare pentru a realiza acest lucru. Sunt încrezător în perspectivele lor" – a adăugat interlocutorul nostru.

Prestigioasă instituție de învățământ, cu o puternică tradiție, înființată în anul 1920, Școala Militară de Maiștri și Subofițeri a Forțelor Aeriene oferă tinerilor ce au ales cariera militară condiții deosebite de studiu. Laboratoare de specialitate utilizate cu material didactic ce ține pasul cu dotările existente, laboratoare de informatică, de limbi străine, cărora li se adaugă un valoros colectiv didactic.

Cu o parte din elevii am avut și scurte discuții. Ei cred că depunând Jurământul Militar și-au manifestat maturitatea, intenția nestrămutată de a deveni militari profesioniști în domeniul de mare interes, iar actul acesta va fi un punct de sprijin în activitatea viitoare.

"Am ales cariera militară – ne-a spus elevul Ciprian Cucu – din convingeri personale, meseria de militar fiind o meserie de viitor. Nu am avut în familie militari. Știu că armata creează profesioniști și sunt convins că atunci când voi termina școala voi face parte dintr-o elită".

Elevul Constantin Checheriță a susținut că a luat această decizie "pentru a face

Elev C. Checheriță

la discotecă, este ușor. Dar fetele s-au adaptat la fel de repede ca băieții.

"Nefiind nici o diferență în programul de pregătire, având aceleași obligații ca și colegii noștri, cu ajutorul lor și al cadrelor am reușit să ne adaptăm rapid la noile condiții, în ciuda greutăților începutului", ne-a mărturisit eleva Amelia Bărăitaru.

Deși încă adolescenți, interlocutorii noștri gândesc matur, relevant pentru perspectivele lor în instruire și devenire profesională. Așa cum, nu avem nici un dubiu, gândesc toți elevii din anul întâi de la Școala Militară de Maiștri și Subofițeri a Forțelor Aeriene.

parte dintr-un sistem în care societatea are încredere, în care nimic nu se face la întâmplare și, de ce nu, pentru stabilitatea pe care o oferă acest sistem".

Evident, regimul dintr-o instituție militară de învățământ este diferit de cel din instituțiile civile: cazarma, programul riguros, instrucția de front. Pare greu de crezut că pentru o fată intrată pe porțile școlii, fără a avea posibilitatea să iasă când dorește la plimbare, la un film,

Eleva Amelia Bărăitaru

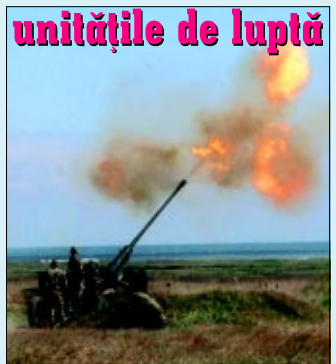

Elev Ciprian Cucu

Din bazele de instrucție, în unitățile de luptă

O nouă serie de militari în termen și militari cu termen redus a fost repartizată unităților din structura Statului Major al Forțelor Aeriene. Cei peste 1.800 de soldați s-au pregătit în specialități precum: servanți pentru tunurile antiaeriene, servanți pentru fluxul tehnologic al rachetelor sol-aer, servanți pentru tehnica poligonului de trageri antiaeriene, operatori pentru aparatura sistemelor de rachete sol-aer, operatori pentru aparatura de cercetare radio și bruiaji electronic, operatori radio, radiotelegrașiști, planșeștiști, electromecanici și șoferi.

Nivelul de cunoștințe acumulate de militarii acestei serii, pe parcursul celor 4 luni de pregătire centralizată, a fost evaluat de comisii mixte, formate din cadre militare și militari angajați pe bază de contract din bazele de instrucție, școlile de aplicație, unitățile și marile unități beneficiare. Domnul colonel Pavel Cociobanu ne-a informat, în calitate de coordonator al activităților comisiilor de evaluare, că această serie de militari a obținut rezultate bune și foarte bune în cadrul procesului de instruire.

În fiecare an, în luna octombrie, radiolocațiștii intră în "sesiunea" de examene pentru obținerea sau menținerea titlului de specialist de clasă.

Primii testați au fost radiolocațiștii din cadrul Academiei Forțelor Aeriene. Atât partea teoretică a examenului, constând în teste grilă, cât și cea practică au fost susținute într-o unitate de radiolocație. A fost un bun prilej pentru examinați, având în vedere că își desfășoară activitatea în sistemul de învățământ, să intre în contact cu realitatea din domeniu, fapt ce va contribui, în mod cert, la îmbunătățirea procesului de formare a viitorilor radiolocațiștii. Deși gradul de dificultate al probelor a fost ridicat, au absolvit toți participanții la examenul de obținere (menținere) a titlului de specialist de clasă.

În condițiile actuale, titlul de specialist de clasă mai reprezintă un criteriu de performanță? Colonelul Nicolae Tănase, președintele comisiei de examinare, ne-a precizat că "titlul de specialist de clasă a fost și rămâne o formă de perfecționare a pregătirii de specialitate, dar și de apreciere a gradului de pregătire a personalului".

Urmează să susțină acest examen și cadrele militare din comandamentul Statului Major al Forțelor Aeriene și subunitățile subordonate, activitatea urmând a se încheia la sfârșitul lunii octombrie. (C.P.)

Examen pentru radiolocațiștii

Femei și arme – două substantive de același gen

Asa cum informam în numărul anterior al publicației noastre, la Comandamentul Operațional Aerian Principal – care a intrat în funcțiune la 1 septembrie 2002 – se urmărește realizarea unei noi structuri de personal. Între altele, s-a diminuat mult numărul salariaților civili și a crescut cel al subofițerilor. Aici apare un element interesant: foștii salariați civili care îndeplineau funcțiile de “operator control spațiu aerian” au solicitat trecerea în rândul cadrelor militare. Și cum aceste funcții erau îndeplinite în cele mai multe cazuri de către femei, a apărut necesitatea pregătirii din punct de vedere militar a nu mai puțin de 60 de reprezentante ale sexului frumos.

O primă serie de subofițeri femei a parcurs o parte a activității de pregătire. Aceasta s-a desfășurat la Școala de Aplicație pentru Radiolație, s-a întins pe o perioadă de trei săptămâni și a cuprins: instrucție de front, pregătire fizică, trageri cu armamentul de infanterie, sociologie și relații interumane, legislație și regulamente.

Mai sunt și stângăcii, și erori, dar ce fete frumoase...!

O premieră în toată regula, o serie de noi probleme complicate, dar și o provocare. Vor reuși oare bărbății, în cazul acesta comandanți, cadre didactice, instructori, să nu cedeze tentației de a face concesii eternului feminin? Au înțeles repede că pericolul nu era așa de mare fie și pentru simplul fapt că, de exemplu, nu existau (și nici nu puteau fi create) condiții de cazare speciale pentru femei.

“Deși era o problemă de mentalitate pentru școală, nici o concesie nu a fost făcută, nici din punctul de vedere al cazării și al hrănirii, nici din punctul de vedere al

La Comandamentul Operațional Aerian Principal

Femei subofițeri de succes

programului sau al exigențelor în ceea ce privește evaluarea. Este adevărat că, de exemplu, la pregătirea fizică există bareme separate pentru fete și pentru băieți, elaborate de specialiștii din Statul Major General, dar asta a fost probabil singura diferență existentă. Fetele s-au adaptat excelent, au dat dovadă de o voință ieșită din comun, ba chiar uneori au depășit băieții aflați în situații similare. Nu au existat nici un fel de nemulțumiri” – ne-a spus domnul **colonel Vasile Ostanschi**, comandantul școlii.

Întrebate ce semnificație are pentru ele trecerea în rândul subofițerilor activi, fetele au răspuns aproape la unison: “**aceea a unei dorințe îndeplinite**”.

“Acum avem responsabilități mult diferite. Am acumulat deja multe cunoștințe într-un timp foarte scurt. Am făcut față destul de bine programului și nu ne-a fost greu”, ne-a mărturisit **plutonierul Gabriela Manea**.

“Încăzarmarea nu a reprezentat o problemă. Am avut mai mult timp pentru studiul individual. Pe lângă prietenii deja existente, s-au format altele noi. Am înțeles și noi ce înseamnă sentimentul de camaraderie format numai în armată, despre care ne povestea tatii sau soții noștri. Este minunat să știi că ai în permanență alături de tine pe cineva pe care te sprijini la greu sau să poți, în momente dificile, să acorzi

De ce le-o fi fost greu instructorilor să păstreze liniștea în clasă?!

sprijinul de care are nevoie colega ta” – acestea sunt impresiile cu care părește primul modul din formarea sa ca militar **plutonierul Mihaela Lăzărescu**, al cărei fiu, în ziua în care s-a realizat documentarea, împlinea vârsta de 13 ani.

Pentru toate fetele, un adevărat model de comportament, în toate situațiile, l-a reprezentat în această perioadă **sergentul-major Cătălina Radu**, viitoare mămică. Având în vedere deprinderile sale fizice și mentale de sportiv, Cătălina a abordat totul cu voință, cu ambiție și a obținut rezultate pe măsură. “Dacă ea a putut, trebuia să putem și noi”, spuneau colegile. Suntem convinși că armata are un viitor soldat care a început instrucția încă din pântecul mamei.

Comandantul de pluton, **locotenentul Cristian Nicolăiță**, este convins că fetele se vor descurca excelent în carieră, având în vedere naturalețea, maturitatea de care au dat dovadă și ușurința cu care s-au adaptat acestei situații inedite.

Pregătirea lor va continua cu un curs de pregătire de specialitate ce se va desfășura la Comandamentul

Sergentul-major Cătălina Radu – o viitoare mămică înimoasă, bătătoasă

Operațional Aerian Principal, o altă serie de subofițeri femei urmând a veni la Școala de Aplicație.

Atât pentru fete, cât și pentru colectivul Școlii nu poate fi folosit decât un cuvânt: feliicitări!

Foto și text: ADRIAN SULTĂNOIU

Performanțe în domeniul rachetelor sol-aer

ASRAD

Sistemul ASRAD (Atlas Short Range Air Defence System), produs de firma STN ATLAS Elektronik, a fost conceput pornind de la specificul operațiilor de luptă ale forțelor de reacție rapidă. Capabil să asigure apărarea antiaeriană a unei largi game de obiective (baze aeriene, porturi, depozite, sisteme de comunicații, centre de comandă etc.) și a trupelor (aflate în marș sau dislocate în dispozitivul de luptă), sistemul ASRAD combate orice tip de aeronavă, în orice condiții climatice. Senzorii activi și pasivi

Forțele militare multinaționale se desfășoară din ce în ce mai rapid și, tot mai frecvent, în diferite zone de conflict de pe glob. În acest context, cele mai multe state membre ale Alianței Nord-Atlantice își dezvoltă propriile forțe de reacție rapidă – un demers deosebit de costisitor, având în vedere faptul că succesul misiunilor acestor unități de elită este condiționat, printre altele, de performanțele tehnicii de luptă.

În domeniul rachetelor sol-aer, un sistem de luptă performant trebuie să fie compact, mobil, ușor de operat și să aibă un timp de reacție cât mai scăzut.

încorporați în aparatul electronic a sistemului permit utilizarea acestuia atât ziua, cât și noaptea, indiferent de condițiile meteo. Instalația de lansare, radarul tridimensional (sau, opțional, sistemul în infraroșu de cercetare și urmărire a țintei) și interfața sistemului de comandă, control, comunicare și informare (C³I) asigură autonomia sistemului.

Marele avantaj al sistemului ASRAD constă în gestionarea tuturor operațiilor pe calculator, timpul necesar familiarizării operatorilor cu

aparatura fiind redus considerabil. De asemenea, instalația de lansare poate fi comandată direct de pe transportor sau, prin cablu, de la o distanță de până la 100 de metri. Sistemul are posibilitatea de a lucra cu diverse tipuri de rachete (dirijate în infraroșu sau laser), având în permanență 4 rachete gata pentru trageri și 4 rachete pregătite pentru reincărcarea instalației de lansare.

Componentele sistemului ASRAD-R:

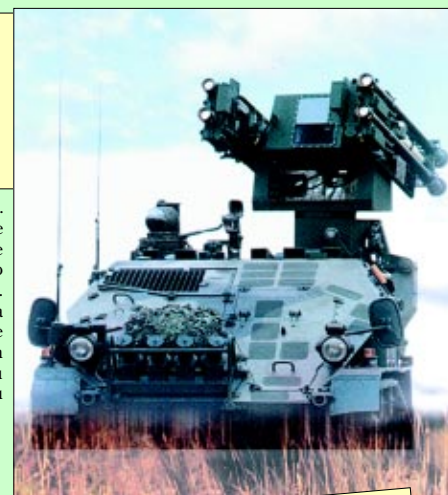
- Radar
- Unitate de control
- Unitate de comandă
- Instalație de lansare
- Rachete

Instalația de lansare:

- Unghiul de rotire (B) 360°;
- Unghiul de înălțare (E) –10° până la +70°;
- Viteza de rotație..... 56°/sec.;
- Greutatea 900 kg.

Radarul (3-D HARD Ericsson);

- Tipul tridimensional;
- Raza de acțiune 20 km;
- Diagrama de directivitate E = 0°–35°;
- Viteza de rotație 40 rot/min.;
- Banda de lucru 8,8–9,3 GHz;
- Urmărire automată 20 de ținte.

SIGURANȚA ZBORULUI – O PERMANENȚĂ VITALĂ

– Suntem, domnule căpitan-comandor inginer Cristian Dinu, la a doua convorbire. După prima întâlnire am lăsat timpul să mai așeze unele lucruri. Am tot vorbit atunci despre securitatea zborului. Securitate sau siguranță? Primul termen, atât de uzitat, deceni în șir, pare a fi căpătat alte conotații.

– Pe care le presupunea de altfel. Într-adevăr, trebuie lămurită terminologia, chiar dacă deja s-a trecut la cea cu sensul și semnificația convenite. Inițial, noi am preluat expresia franceză: **securité du vol**. Care, după cum am demonstrat, din păcate, și tragicele evenimente din 11 septembrie 2001 petrecute în America, înseamnă, înainte de toate, măsurile care trebuie luate de către autoritățile de profil aeroportuare, cele de la bordul aparatelor de zbor, măsuri antitero prin care să se elimine cu desăvârșire prezența în aeronave a unor persoane cu intenții criminale.

Siguranța zborului nu are atribuții în materializarea unor asemenea măsuri, sfera ei este largă. Pentru cunoșcătoarea în domeniu nu cred că are rost să detaliem. Cititorul mai puțin avizat în probleme de aviație va înțelege că siguranța zborului presupune tot ceea ce depinde de calitatea aparatului de zbor, de profesionalismul personalului tehnico-ingineresc și de specialitate, al controlorilor de trafic și de deosebire, al personalului navigant, al piloților în primul și în primul rând. Astfel încât, de la decolare până la aterizare totul să se petreacă în așa fel încât misiunea să se încheie cu bine. Cum limba de circulație universală în aviație este engleza, folosim terminologia "Flight safety" (siguranța zborului).

– Știm că aveți o bază de date din 1970 și până acum. Lucrați la o analiză a evenimentelor de zbor în 2002, comparativ cu 2001, chiar dacă anul nu s-a încheiat încă. Ce spun statisticile?

– De la an la an, noi avem niște oscilații privind rata anuală a producerii premiselor și evenimentelor grave de zbor. Există ani mai buni, mai răi, foarte răi. De pildă, în 1990, un accident grav s-a produs la aproximativ 26.000 de ore de zbor. În 1996, la 29.000 de ore. Dar am avut și ani, cum a fost 1994, în care un eveniment grav de aviație a apărut la circa 4.800 ore de zbor. Se poate spune că în perioada 1990–2002 un eveniment grav a avut loc în intervalul cuprins între 12.700 și 14.000 de ore de zbor.

– La americani care este situația, domnule inginer?

– De ce neapărat la americani? Nu ne putem compara cu ei. Nici cu celelalte state din NATO, unde marja este cam aceeași ca la americani. Între 50.000 și 60.000 de ore de zbor, acolo se încheie un eveniment grav. Este un adevăr știut de toată lumea: cu cât se zboară mai mult,

cu atât rata producerii accidentelor este mai scăzută. La ei, media orelor de zbor executate anual de un pilot este de 200. La noi, numai comandorul Dorel Luca zbură 180, ajungând, uneori, și la 200. Chiar dacă se va ajunge nu la 200, ci la 180, tot nu vom fi scutiți, o perioadă relativ lungă, de evenimente la intervale mai mici. Abia după cinci-șase ani ar putea să se simtă o îmbunătățire. Efectul remanent funcționează implacabil.

– Care ar fi principalele cauze ale producerii evenimentelor?

Ca inginer, mă refer în primul rând la cele produse din vina factorului tehnic. Uzura morală, îmbătrânirea tehnicii de aviație, tendința de scădere a calității serviciilor prestate de unele unități de reparație și fabricație din industria aeronautică în ultima vreme, controlul de calitate,

■ De la securitate, la siguranța zborului ■ În... remurul unor statistici ■ O activitate care nu se face prin cumul ■ Este sau nu nevoie de psihologi în bazele aeriene?

care este mai puțin riguros, au condus la producerea premiselor incidentelor și chiar a accidentelor grave (cazul de la Câmpia Turzii, din martie 2002). Muncitorii, specialiștii nu mai sunt motivați. Stau cu "sabia lui Damocles" mereu deasupra capului. "Mă dau afară, sau mă trec în șomaj tehnic?" Restructurarea a afectat, din păcate, și comisiile de reprezentanți militari. Or, într-un asemenea domeniu, seriozitatea, profesionalismul, experiența, răspunderea trebuie să fie dumnezeiești. Nici când repari un camion n-ai voie să faci rabat de la calitate, chiar dacă acesta mai poate fi tras pe dreapta. Darămite un avion!

În toată această ecuație a siguranței zborului factorul cel mai important este omul, calitatea, interesul, sinceritatea, răspunderea asumată de către cei implicați. Iată, există suspiciunea că nu toate premisele sunt raportate, asupra unor păstrându-se tăcerea. Din teamă, mai ales, dar și din cauza birocrăției. Nici comandanții, nici locuitorii n-ar trebui să ezite! Șeful este liderul unei echipe care trebuie informat la timp și cu maximă obiectivitate despre tot ce se întâmplă sau s-ar putea întâmpla. Altfel, mocnite, estompate, și cele mai mici ori nesemnificative carențe pot genera premise sau evenimente grave. Cunoscut, raportate, s-ar lua măsurile convenite de prevenire, de înlăturare ori corijare.

Apoi, în aeronave nu urcă numai ași. Și piloții cei mai experimentați pot comite erori. Din diferite motive. De la rutină, la supraestimarea calităților proprii.

Cei din alte arme ne considerau pe noi, aviatorii, mai libertini. În aviație a existat și trebuie să dăinuie spiritul de democrație. Dacă ai ceva de spus, să-l spui. Dacă unui om i se întâmplă ceva – nu-l blamezi, nu-l ironizezi. Cel

mai experimentat, mai școlit are obligația să-și spună celor mai tânări unde și de ce a greșit, cum să se îndrepte.

– Îmi amintiri de anii de școală, când, după o noapte de nesomn din cauza unui vis cumplit, i-am raportat instructorului că nu pot zbura în ziua aceea. Și n-am zburat. Dar, la fiecare pregătire preliminară, avea grijă, în hazul tuturor colegilor de grupă, să mă întrebe ce-am mai vădit cu o noapte în urmă. Atât de mult m-a marcat faptul, încă, ulterior, nu i-am mai spus nimic. Nici măcar ce mi se întâmpla în zbor, și aceasta în pofida gravității pericolului la care mă expuneam.

– Instructorul trebuie să fie și un bun psiholog, un duhovnic dacă vreți. Dar asupra acestui aspect vă propun să revenim.

O altă chestiune, foarte serioasă, ce privește siguranța zborului este pregătirea navigatorilor. Ei nu au beneficiat de aceeași pregătire ca a controlorilor de trafic civil, inclusiv accesul la tehnologiile respective. Avem probleme de abordaj cu avioanele civile. Anul trecut, de exemplu, la Timișoara, un MIG-21 LanceR s-a apropiat periculos de o aeronavă civilă străină. Un reproș de aceeași natură am primit cu doi ani în urmă de la TAROM, în urma unui alt pericol de abordaj.

Prin restructurare au plecat oameni foarte competenți, cu experiență în activitatea de siguranță a zborului. Până să se formeze alții, va mai trece timp. Unii se ocupă de această problemă prin cumul, ceea ce nu mi se pare normal. Este o treabă prea serioasă ca să fie făcută "printre altele". Ofițerul cu siguranța zborului trebuie să fie un profesionist desăvârșit, cu o cultură temeinică în domeniul aeronautic. A trecut demult vremea aprecierilor făcute pe baza "bunului simț". Nu mai putem "cănta" ca lăutarii, după ureche, fără partitură. Siguranța zborului este ca o orchestră simfonică. Cu dirijor, cu prim-solist, cu tot ce implică această mare scenă care este spațiul aerian, foarte aglomerat în ultimul timp. Ofițerul cu siguranța zborului trebuie să fie stabil pe post, cu autoritate profesională recunoscută de toți.

Avem, aici, în biroul de siguranță a zborului, o sumedenie de calculatoare, de aparate. Sunt și în alte compartimente. Atâta vreme cât nu le vom interconecta și nu le vom folosi serios, eficient, nu vom reuși să monitorizăm cum se cuvine domeniul. Sunt prea multe valori umane și materiale într-o bază aeriană care nu mai pot fi gestionate fără o conducere riguroasă executată. Informația este cea mai scumpă marfă. Am spus-o de

multe ori. Cunoșcând ce se produce sau se putea întâmpla pe un aerodrom, pericolul poate fi evitat. Nu mai putem fi timorați, prinși în plasa hazardului. O serie de mentalități trebuie eradicată. Inclusiv cea a tăinuirii greșelilor. De frica procuraturii, a șefilor mai mari care ne-ar putea schimba din funcții, muștra etc.

– În acest context, compartimentul dumneavoastră are o importanță deosebită...

– Compartimentul nostru este unul consultativ; noi consiliem comandanții, facem propuneri în tot acest lanț al conducerii științifice: planificare – decizie – execuție – control. Hotărârea, ordinul aparțin comandantului, indiferent de eșalon. Siguranța zborului face o monitorizare prin redundanță a sistemului în ansamblu, adică plecăm de la problemele pe care le ridică activitatea de organizare și zborul în sine, dar avem și probleme de asigurare: meteo, medicală, prevenirea incendiilor, de natură inter-umană, relațiile pe orizontală și pe verticală dintre oameni, inclusiv stiliu de lucru al fiecăruia, stresul. Ani de zile oamenii de la bazele care au fost desființate au zburat cu teama de a fi mutați cine știe unde sau disponibilizați, cu grija familiei, a serviciului soției, a copiilor ce trebuiau să schimbe școala, să-și părăsească prietenii. Și câte altele.

– Tocmai de aceea vorbeam de psihologi.

– Care nu sunt! Și cât de necesari ar fi! Nu se mai face psihologie ca pe vremea lui Freud. Ea operează tot mai mult cu noțiuni matematico-statistice. Facem testări psihologice cu soldați, iar pentru piloți ne limităm la expertiza care are loc anual la Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială și la cele câteva vizite de studii pe care specialiștii de aici le fac în unități. Or, de psihologi este nevoie în orice clipă pe aerodrom. Ca și medicul, ei trebuie să fie mereu în mijlocul piloților, să le cunoască sufletul, grijile, preocupările, greutatea și să acționeze pentru a instala la fiecare acel echilibru interior atât de necesar.

Compartimentul de siguranța zborului nu va rezolva niciodată singur nici o problemă, ci numai într-o colaborare strânsă cu toți cei care au atribuții executive. De siguranța zborului sunt răspunzători, prin ceea ce fac, de la bucurărilor bazei până la omul de la manșă. Pe acest traseu ar trebui "incolonat", de fapt, întregul efectiv.

Mă întrebați rândul trecut de Manualul aflat în pregătire. Este în același stadiu – de pregătire. Dar nici zece manuale nu pot înlocui munca tenace, serioasă, responsabilă a oamenilor!

A consemnat

Comandor (i) PETRE BĂNĂ

OGata pentru luptă – varianta artileriștilor și rachetiștilor antiaerieni americani

În perioada 24–26 septembrie a.c., s-a desfășurat, în cadrul programului "Mil to Mil", o nouă activitate de interes pentru artileriștii și rachetiștii antiaerieni. De data aceasta s-au avut în vedere criteriile de pregătire pentru introducerea în luptă a unităților de artilerie și rachete antiaeriene.

Oaspeții americani – căpitanul Robert Cook, comandant de baterie rachete sol-aer PATRIOT, și sergentul-major Frank Rosie, evaluator de sistem – au prezentat ofițerilor români procedeele și metodele de evaluare a stadiului de pregătire pentru introducerea în luptă a unităților de artilerie și rachete antiaeriene specifice armatelor statelor membre NATO.

La sfârșitul activității, maiorul Mirel Mitrică, participant la dezbateri în calitate de coordonator din partea Statului Major al Forțelor Aeriene, ne-a declarat: "În urma dialogului a reieșit posibilitatea adaptării unor principii și metode de pregătire a militarilor Gărzii Naționale americane la specificul pregătirii rezerviștilor din unitățile Forțelor Teritoriale ale Armatei Române, în condițiile renunțării la serviciul militar obligatoriu".

Vă reamintim că "Mil to Mil" este un program bilateral român-american finanțat de guvernul Statelor Unite ale Americii, având drept obiectiv principal familiarizarea militarilor români cu modul de organizare și funcționare a armatei americane.

La EURO-UTV 2002

Prezentarea Poligonului Capu Midia

La Sevilla (Spania), s-a desfășurat, în perioada 17–20 septembrie a.c., Conferința internațională a vehiculelor-țintă fără pilot "EURO-UTV 2002", sub patronajul organizației Europene Unmanned Vehicle Systems. Evenimentul a reunit, alături de autorități militare și

reprezentanți ai poligoanelor de trageri de luptă și de experimentări din diferite țări, principalele firme producătoare de vehicule-țintă fără pilot și o serie de organizații internaționale din domeniul cercetării-dezvoltării. În cadrul conferinței, reprezentantul Statului Major al

Forțelor Aeriene, maiorul inginer Adrian Voiculescu, a prezentat audienței materialul cu tema "Poligonul Capu Midia – posibilități de antrenament în executarea tragerilor anti-aeriene", care va fi imprimat pe CD-ul conferinței și difuzat în mediile profesionale din domeniu. În urma acestei expuneri, reprezentanții ai structurilor de planificare din armatele occidentale și-au manifestat interesul pentru utilizarea facilităților oferite de Tabăra de Instrucție și Poligonul de Trageri Antiaeriene Capu Midia.

Reuniune privind selecționarea, pregătirea și antrenamentul piloților

La Izmir, în Turcia, s-a desfășurat recent reuniunea subgrupului pentru Forțele Aeriene din cadrul Grupului de Instruire NATO, înființat, în 1988, în scopul stabilirii, evaluării și îmbunătățirii standardelor

Alianței. La Izmir s-au întâlnit reprezentanți ai opt state membre NATO și șase parteneri și au abordat, în principal, modalitățile de selecționare, pregătire și antrenament ale piloților din țările membre NATO și PFP.

În cadrul reuniunii s-au mai prezentat teme legate de: omogenizarea limbajului tactic prin cursuri de

perfectare în limba engleză; proporția între orele de antrenament ale piloților pe simulator și cele executate la manșa aeronavelor; pregătirea piloților în domeniul tehnologiei informațiilor, având în vedere intrarea în

exploatarea a avioanelor din generația a patra. La reuniunea din Turcia, din partea Statului Major al Forțelor Aeriene ale României a fost prezent căpitan-comandorul Marian Gărlăacu. Domnia sa ne-a informat că la următoarea întâlnire tema centrală de dialog va fi legată de managementul spațiului aerian. (C.P.)

Misiune de observare în Ungaria

În perioada 23–27 septembrie 2002, cinci ofițeri români au participat la o misiune de observare de tipul CSBMs (Măsurile de Încredere și Întărirea Securității), desfășurată în localitatea Veszprem, din Ungaria. Din partea română, activitatea a fost organizată și condusă de Secția Control Armamente și Verificare din Ministerul Apărării Naționale, pe baza prevederilor în domeniul militar ale Tratatului bilateral român-ungar. La acest exercițiu, Forțele Aeriene ale României au fost reprezentate de căpitan-comandorul Tache Jurubescu, șeful Secției Cooperare Militară Internațională.

Misiunea de observare a cuprins două activități distincte: participarea la exercițiul real, la nivel de brigadă, "SABRE-2002", desfășurat atât în teren, cu trupe, cât și în Punctul de Comandă, asistat de calculator; vizitarea unui centru de instrucție dintr-o localitate aflată în apropierea graniței Ungariei cu Austria. (N.R.)

POATE VĂ INTERESEAZĂ!

NOUTĂȚI ÎN STABILIREA PUNCTAJULUI PENTRU OBȚINEREA LOCUINȚEI DE SERVICIU

Începând cu data de 1 august a.c. s-a modificat procedura de calcul a punctajului pentru solicitanții locuințelor de serviciu. Conform Ordinului Ministrului Apărării Naționale M96, din 19.07.2002, se acordă:

- **1 punct** pentru:
 - a) fiecare lună trecută de la data înregistrării raportului scris prin care a fost solicitată locuința;
 - b) vechime mai mică de un an în serviciul militar;
 - c) fiecare lună trecută de la data mutării în interesul serviciului, cu schimbare de garnizoană.
 - **2 puncte** pentru:
 - a) funcționarii publici și salariații civili;
 - b) fiecare decorație de stat dobândită.
 - **n x 4 puncte** pentru vechimea în serviciul militar, unde "n" reprezintă numărul de ani.
 - **între 4 și 6 puncte** pentru fiecare membru de familie invalid aflat în întreținere, în funcție de gradul de handicap.
 - **5 puncte** pentru fiecare persoană aflată legal în întreținere.
 - **6 puncte** pentru solicitanții căsătoriți.
 - **10 puncte** pentru:
 - a) fiecare copil aflat legal în întreținere;
 - b) persoanele care dețin funcții de conducere.
 - **12 puncte** pentru cadrele din corpul maistrilor militari și subofițerilor.
 - **22 de puncte** pentru cadrele din corpul ofițerilor.
- În conformitate cu același ordin, din punctajul total se scad:
- **1 punct** pentru cei care locuiesc cu chirie.
 - **3 puncte** pentru cei care locuiesc în căminele militare.
 - **25 de puncte** pentru cei care dețin locuință în alte garnizoane.
 - **30 de puncte** pentru cei care dispun de locuință în zona limitrofă (până la 70 de kilometri), proprietate personală sau aparținând unui membru de familie.

Locotenent CIPRIAN PĂTRAȘCU

Rubrică realizată cu sprijinul Biroului Domenii și Infrastructuri, din cadrul Statului Major al Forțelor Aeriene

SPATUL MEDICULUI

Sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI ne-au arătat, prin numeroase studii bine întocmite și riguros efectuate, pe categorii variate de indivizi, ca vârstă și profesii, că sedentarismul reprezintă o racilă a prezentului și viitorului.

De ce este atât de dăunătoare lipsa de mișcare, de unde provine și cum o putem combate sunt puținele întrebări la care vom încerca să dăm răspuns în materialul de față.

Devenim sedentari datorită profesiei, când suntem nevoiți să rezolvăm problemele zilnice în fața calculatorului, datorită comodității, renunțării la mersul pe jos pe distanțe mici în favoarea autoturismului, ori vizionarea nesfârșită a programelor TV însoțită de mese copioase și băuturi alcoolice.

Întrebarea care se impune este dacă sedentarismul este o boală sau un factor de acompaniament. Răspunsul este afirmativ pentru ambele variante, în sensul că "lipsa de mișcare" este o boală a secolului și un important factor de risc cardiovascular. Cel din urmă este un factor de risc modificabil, alături de fumat, supraalimentație, consum nelimitat de alcool, stres, consum nelimitat de cafea, hipertensiune arterială, diabet zaharat, dislipidemie, obezitate, de unele modificări hormonale. De aceea practicarea sistematică a exercițiilor fizice și a sporturilor duce la modificări imediate ale parametrilor fiziologici sub influența efortului muscular și, în final, la efecte tardive de antrenament. Parametrii fiziologici și unele

SEDENTARISMUL - UN PERICOL PENTRU VIAȚĂ

modificări anatomice deosebesc pe omul antrenat de cel sedentar.

Valoarea pulsului, a tensiunii arteriale și a frecvenței respiratorii, ușor de determinat și autocontrolabile, ne dau măsura condiției fizice a unei persoane.

Profesia de aviator militar sau civil reprezintă pentru om o solicitare de vârf, care cere mari eforturi de adaptare psihico-fizică. Sindromul general de adaptare explică influența pozitivă a mișcării fizice asupra organismului, efectul antrenamentului, care asigură pilotului condiția fizică optimă la solicitarea unor factori nefavorabili de mediu - factorii de zbor (hipoxia de înălțime, tulburări circulatorii provocate de accelerația de zbor...).

Lipsa antrenamentului fizic la personalul navigant, dar și la alte categorii (explicat astăzi prin reducerea personalului și a numărului de ore de zbor, staționarea prelungită la sol fără programe coordonate de pregătire fizică, alimentația neadecvată în principii calorice, bogată în grăsimi animale ce favorizează obezitatea), nu face decât să agraveze o stare de fapt și să genereze afecțiuni care, teoretic, nu ar trebui să se regăsească la această categorie de personal.

Pe când practicarea în mod regulat a exercițiilor fizice determină, printre altele, efecte benefice, favorabile asupra aparatului cardiovascular, cum ar fi: reducerea frecvenței cardiace, scăderea necesarului miocardic de oxigen la orice nivel de efort submaximal, vasodilatație arterială, creșterea tonusului parasimpatic și a

tonusului venos. În plus, se obțin, în timp, reducerea obezității, ameliorarea profilului lipidic și a toleranței la glucoză, diminuarea stresului. Simultan, scade riscul cardiovascular, atât prin reducerea valorilor tensionale, cât și a celorlalți factori de risc asociați.

Nu mai printr-o pregătire fizică adecvată la sol, marile solicitări ale organismului uman, în zborul supersonic, de exemplu, pot fi suportate, aceasta reprezentând totodată și baza condiției psihice corespunzătoare unor rezultate superioare în zbor.

Dar creșterea rezistenței fizice și psihice nu este suficientă la aviatori fără un mod de viață rațional ce presupune călirea organismului, odihnă după eforturi mari și destinderea conștientă prin relaxare, ca și combaterea unor factori care influențează negativ capacitatea de muncă: suprapondera, abuzul de excitante și medicamente, igiena psihică și fizică deficitară, sedentarismul.

Moderarea și cumpătarea prin proprie impunere și liberă acceptare definesc stilul de viață care trebuie să caracterizeze profilul etic al aviatorului, pentru a asigura securitatea zborului și longevitatea în activitate.

Locotenent-colonel dr. GEORGE CROITORU
Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială

La Serviciul Resurse Umane din Statul Major al Forțelor Aeriene se află un adevărat tezaur. Pe lângă dosarele cadrelor militare și salariaților civili, aici se păstrează arhiva personalului navigant ce conține date importante din 1924 până în 2002. Evidența acestuia este realizată pe ani calendaristici și, mai nou, pe ani de instrucție, pe tipuri de aeronave, în unele cazuri chiar pe unități și mari unități. Sunt cuprinși atât piloții, cât și navigatorii, mecanicii, radiotelegraștii de bord, toți cei ce au făcut parte din echipajele aparatelor de zbor în decursul acestor ani. Se regăsește aici persoane ce au fost sau sunt în evidența Aviației Militare dar și a altor structuri aeronautice din țară, precum cele aparținând Ministerului de Interne, Serviciului Român de Informații, ROMAVIA ș.a., precum și parașutiștii, pe vremea când au făcut parte din Comandamentul (sub diferitele lui denumiri) Forțelor Aeriene.

Situația numerică a personalului navigant este trecută nu numai pe clase, ci și pe vârste, în unele situații. Nu sunt omisi

Un tezaur inestimabil

ARHIVA PERSONALULUI NAVIGANT

anii în care piloții au fost brevetati, obținând dreptul de a fi admiși la zborul în simplă comandă, nici datele referitoare la oprirea temporară ori definitivă de la zbor.

Lecturând câteva pagini, am aflat, de pildă, că în anul 1942, fostul rege Mihai I a zburat, este adevărat puține ore, pe următoarele tipuri de avioane: Focke Wulf, Junkers-52, Lockheed-10, Douglas D.C.-3; iar în septembrie 1943 a trecut pe Klemm-35 D. Am văzut raportul pe care instructorul său de zbor l-a înaintat, cu avizul unor generali din conducerea aviației, dintre care amintim pe cunoscutul Ermiil Gheorghiu,

pentru a i se aproba monarhului brevetul de pilot.

Pe baza datelor cuprinse în aceste dosare, de-a lungul anilor au fost eliberate, la cerere, adeverințe privind încadrarea în grupe de muncă necesare recalulării pensilor veteranilor de război sau persoanelor care și-au desfășurat activitatea, ca personal navigant, în Forțele Aeriene ale României.

Menționăm numele câtorva dintre ofițerii care s-au străduit ca aceste dosare să fie cât mai bine echipate și păstrate: comandor Stelian Ghincea, căpitan-comandor Jean Drăgan, locotenent-comandor Gabriel Udrea, Răzvan Ștefănescu,

Tânase Bogdan, căpitan Constantin Ungureanu, unii dintre ei fiind deja în rezervă. Ceea ce nu le diminuează cu nimic meritele, fie că au făcut-o, sau nu, în virtutea îndatoririlor de serviciu ori a respectului față de toți cei ce au slujit aripile românești.

PETRE BĂNA

DIALOG CU CITITORII

Maistru militar principal (r) NECULAI BOGZIOIU: Am reținut bucuria pe care ați resimțit-o în momentul în care ați luat cunoștință, din publicația noastră, despre rezultatele obținute de foștii dumneavoastră camarazi din Brigada de Rachete la tragele care au avut loc la Capu Midia. Este un semn bun că, deși nu mai sunteți în activitatea militară, continuați să trăiți, fie și cu gândul, alături de cei ce v-au fost coechipieri în dispozitiv. Regretăm că nu am avut prilejul să consemnăm, măcar o dată până acum, în colonele revistei, pricupea și dăruirea cu care v-ați onorat timp de aproape trei decenii calitatea de rachetist. O facem acum, fiindcă știu că ați fost un profesionist renumit. Aveți satisfacția de a fi lăsat în locul dumneavoastră specialiști tot la fel de valoroși, la a căror formare ați contribuit din plin.

Vă dorim succes în munca pe care o desfășurați acum, la pensie, cu multă pasune în preajma unui colectiv din a cărui hârmicie v-ați inspirat probabil mai demult:

roirile de albine din stupii pe care îi îngrijii în localitatea natală, Gura Teghii, din zona atât de mirifică a munților Nehoiu.

MARIN și ION CIPU: Consemnăm cu plăcere faptul că, deși au trecut peste 15 ani de când v-ați lăsat la vatră, spiritul ostășesc, tăria de a învinge greutățile, calități însușite, cum spuneți, în armată, de la fostul comandant de regiment, maiorul Dumitru Leca, vă însoțesc permanent. Doriți să știți dacă mai este în unitatea de transmisiuni, ce mai face, dacă a ajuns colonel sau general și să-i transmiteți mulțumirile voastre pentru că v-a ajutat să fiți puternici în viață. O facem cu plăcere. De altfel, domnul colonel, acum într-un mare comandament al Forțelor Aeriene, este un bun prieten al colectivului nostru redacțional și un cititor consecvent al revistei "Cerulea Senin".

Prof. ION DINU, primar: Mulțumim pentru telefon. Nu puteam să nu consemnăm elogiul pe care dumneavoastră și ceilalți intelectuali de marcă ai comunei Maglavit l-

ați adus, la întâlnirea cu fiul satului, personalității generalului-maior dr. Ștefan Ispas, prematur dispărut dintre noi. Informăm cu acest prilej cititorii despre rolul pe care l-ați avut în atribuirea numelui său Școlii generale din localitate, în mediatizarea evenimentului, precum și despre stima și respectul ce le purtați față de aviatorii țării. Avem onoarea, domnule primar!

Locotenent-comandor (r) ing. JEAN DĂSCĂLESCU: Nedumerirea dumneavoastră v-o împărțim întocmai. De ce din filialele Asociației Române pentru Propaganda și Istoria Aeronauticii fac parte, cu preponderență, ca să nu spunem aproape în exclusivitate, cadre militare în rezervă și retragere, mai puțin aviatorii civili și un număr insignifiant de ofițeri activi, ca să nu mai vorbim de maistrii militari. Ei și-ar putea aduce o contribuție deosebită la promovarea ideilor nobile pentru care militați A.R.P.I.A. Cu totul alta a fost situația între cele două războaie mondiale, pe vremea când asoci-

ați se numea A.R.P.A., care a realizat lucruri extraordinare. Cu atât mai mult cu cât din ea făceau parte și cadre active, multe în funcții și cu grade mari, care puteau impulsiona bunul mers al celor propuse. Oricum, așteptăm articolul promis.

Preot ȘTEFAN BOBIN: Mărturisirea dumneavoastră ne încălzește sufletele. Vă înțelegem cum nu se poate mai bine bucuria Sfinteniei Voastre de a vedea cum din familiile de militari pe care le-ați cunoscut s-au născut copii sănătoși, frumoși, cuminți și silitori, unii dintre ei ajungând, la rândul-le, cadre militare în unități din țară sau chiar în localitatea respectivă. Și, pe care, continuând tradiția, tot Sfintia Voastră le-a oficiat slujba de cununie, apoi pe cea de botez a fiilor sau fetelor acestora. Vă dorim, părințe, să adaugeți să-i cununăți, peste 20 de ani, și pe prichindeii de azi, apoi să le sluiți la botez și urmasilor lor. Și tot așa, ca în celebra zicere a lui Ștefan cel Mare din cunoscuta piesă a lui Barbu Ștefănescu Delavrancea. Doamne, ajută!

Sergent-major IOAN CĂRSTEA: În conformitate cu prevederile art. 22 din Ordinul nr. M194/2001, cuștile de comandanți de plutoane (similari) poate fi frecventat de maistrii militari/subofițeri luptători și specialiști care îndeplinesc, cumulativ, următoarele criterii: se află în ultimii doi ani de stagiul minim în grad; prin aprecierile de serviciu au fost evaluați, în ultimii trei ani, cu calificativul "Foarte bun"; sunt apți medical grupa a IV-a pentru serviciul militar; au gradul de maistru militar clasa a III-a/ plutonier; au vârste de cel mult 37 de ani, în anul în care urmează cursul. Vă precizăm că admiterea la cursul respectiv se face exclusiv pe bază de concurs.

DIALOG CU CITITORII

RAFALE – vârful de lance al Forțelor Aeriene Franceze

Hochei

STEUA – la a 26-a "CUPĂ"

Parcă vrând să le dea o lecție fotbalistilor, hocheiștii steliști și-au înscris în palmares un nou succes de prestigiu: cea de-a 26-a "CUPĂ A ROMÂNIEI"! Un trofeu obținut mai greu ca altădată, dar cu atât mai valoros! Iar cele trei dispute care au desemnat câștigătoarea au fost de un ridicat nivel spectacolar, de un rar dramatism. După ce STEUA și SC Miercurea Ciuc își împărțiseră victoriile, a urmat confruntarea decisivă, în care roș-albaștrii au învins cu 5 la 4, în prelungiri, în

urma "golului de aur" înscris de Cătălin Geru.

Cu această nouă izbândă, STEUA a stabilit și ordinea și componența primei grupe valorice a viitoarei ediții de campionat. Astfel, alături de "militari", vor mai candida în lupta pentru un nou titlu de campioană echipele SC Miercurea Ciuc, Dinamo București și Progym Gheorgheni.

Felicitări antrenorilor și jucătorilor pentru "Cupa" cu numărul 26!

Fotbal

Gustul amar al locului 7

Te uiți în clasamentul Diviziei "A" la fotbal și nu-ți vine să crezi. După 7 meciuri disputate, din care 4 pe teren propriu, STEUA a acumulat doar 9 puncte (2 victorii, 3 meciuri egale, 2 înfrângeri), a înscris 6 goluri (!) și a primit 5 (!), având -3 la "adevăr"! Cu această "zestre", roș-albaștrii ocupă umiltoarea poziție a 7-a, la 9 puncte distanță de liderul Rapid! O asemenea situație multiplă noastră campioană națională n-a mai avut de peste 20 de ani! Ce se întâmplă, totuși, la clubul din Ghencea?

Mai întâi, STEUA de astăzi stă foarte prost la capitolul pregătire fizică, psihică, tehnică și tactică. Venirea lui Cosmin Olăroiu pe postul de antrenor principal nu a însemnat, în nici un fel, un salt calitativ față de "epoca Piturcă". Dimpotrivă! Echipa a avut prestații tot mai slabe, jucătorii și-au diminuat ingrijorător randamentul în teren, nu există un lider autoritar al formației, nu există jucător de construcție și nici de finalizare, de gol. Cei 11 de pe gazon joacă dezlănțat, individualist, fără fantezie, într-un tempou mult prea lent, fără vlagă, fără plăcere, fără ambiție. Neputința lor reflectă, într-un fel, neputința antrenorului, neangajarea lor trădează profesionalismul discutabil al tehnicienilor.

În al doilea rând, echipa și clubul sunt măcinate de neînțelegeri interne, de intersecții stupide de orgolii și interese mărunte, nu o dată opuse. A se vedea "cazul Iulian Miu", când un jucător de bază al "Naționalei" nu are loc în echipa de club, acesta fiind nevoit să ceară să fie liber de contract, pentru a-și alege o altă echipă. Și

aceasta nu din cauza lipsei de valoare, ci pentru că așa vor Viorel Păunescu și Gigi Becali. A se vedea acuzațiile și amestecul incalificabil în treburile STELEI ale celui lalt Becali, Ioan, impresarul care face și desface totul în fotbalul românesc. A se vedea situația inadmisibilă a stadionului de pe Bulevardul Ghencea, a cărui instalație nocturnă a devenit, prin chichite avocătești, proprietatea firmei S.C. Tehnorob SRL, din cauza neimPLICării financiare a "bancherilor" care fac ce vor cu echipa și cu jucătorii.

Nu vrem să dramatizăm mai mult. STEUA trece printr-o perioadă grea, și adevărații suporteri trebuie să fie alături de ea, s-o sprijine moral, și nu s-o hulească. Dar și echipa însăși trebuie să facă mai mult. Regăsirea, drumul spre performanță, urcușul în clasament se pot obține numai prin efort, prin spirit de echipă, prin angajare fără mofturi, fără pretenții, fără "fițe" de tot felul. Iar următorul prilej pentru ca STEUA să se revanșeze în fața simpatizanților ei este meciul de la Pitești, din etapa a 8-a, când "sultasiții" lui Olăroiu îi vor întâlni pe "lâncierii" lui Halagian, aflați, și aceștia din urmă, în grea suferință.

Haide, STEUA!

NICOLAE RĂDULESCU

Veteranii din sectorul 3 al Capitalei au un nou sediu

De curând, filiala Uniunii Naționale a Veteranilor de Război din sectorul 3 al Capitalei s-a mutat din vechiul sediu (de pe strada Parfumului) într-un local spațios, frumos amenajat. Este vorba de o clădire reamenajată pe strada Șoseaua Mihai Bravu nr. 225, la "Riber".

Pentru cei care ne-au întrebat, îi informăm că la noul sediu se ajunge cu următoarele mijloace de transport: tramvaie: 1, 16, 17, 34, 40; autobuze 135, 311, stația Piața Hurmuzache; metrou – stația Piața Muncii. Telefoane: 327.05.12; 323.43.27 interioare 155 și 185.

Localul, situat la etajul 1, dispune de camere pentru ofițeri, maiștri militari și subofițeri, un oficiu în care cei ce vin aici pe timp friguros vor fi serviți cu un ceai, iar vara cu apă minerală – oferite de Consiliul filialei –, precum și de un hol de așteptare de 20 de metri, cu 20 de scaune.

Pe hol se află, de asemenea, mese de scris, colecții de ziare, iar afară este un avizier cu toate problemele care îi interesează pe veterani și pe văduvele de veterani: drepturile ce li se cuvin, actele de care au nevoie, au noutăți în materie

de legislație, cuantumul cotizațiilor, date despre activitatea asociației.

Filiala dispune de evidență pe calculator, astfel încât în cel mai scurt timp solicitantii pot primi tot ce le este de trebuință în rezolvarea problemelor.

Președintele filialei, domnul general de brigadă (r) Ilie Stoleru, prin preocuparea căruia s-a realizat în mare măsură această notabilă schimbare de local și... de decor, a ținut să ne precizeze că veteranii din Forțele Aeriene se numără printre cei mai activi membri.

Precizăm că din Asociația sectorului 3 fac parte, printre alții, cavalerii ai Ordinului "Mihai Viteazul", aviatori decorați cu "Virtutea Aeronautică" și alte înalte distincții militare de război.

PETRE BĂNĂ

Vizitatori [i vizita]i

Vizita are niște reguli de care neapărat trebuie să se țină seama pentru a elimina gafele sau pentru a nu fi cotate drept ignorant în ceea ce privește comportarea civilizată.

Se admite că o vizită poate începe cel mai devreme la ora 10, dimineața, și cel mai târziu la ora 21, seara.

Nu trebuie să mergi în vizită nechemat. Nici măcar rudele nu pot merge nechemate în vizită. Dacă, totuși, trebuie să mergi la cineva, datî în prealabil un telefon.

O vizită neanunțată nu poate dura mai mult de 15-30 minute.

Dacă sunteți invitat la cineva în vizită, răspundeți în cel mai scurt timp dacă puteți onora invitația sau nu.

Este important să știți dacă în vizita pe care o veți face trebuie să aveți ținută obligatorie.

În ceea ce privește lungimea unei vizite programate, e de amintit proverbul franțuzesc: "Oaspetele și ploaia de trei zile plictisesc".

Nu duceți în vizită pe cineva neinvitat.

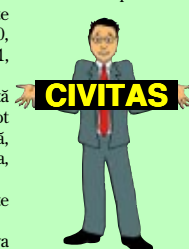
Cunoscătorii spun că un asemenea gest e penibil.

Nu neglijați inițialele R.S.V.P. din invitațiile oficiale. R.S.V.P. înseamnă "response, s'il vous plait". Deci trebuie să răspundeți, adică să confirmați sau să infirmați venirea dumneavoastră la reuniunea în cauză.

Vizitele sunt de mai multe feluri: de ceremonie (logodnă, nuntă, aniversare etc.), vizitele în interes profesional sau de serviciu, vizitele prietenești sau curente. Mai există și vizite oficiale și, desigur, vizitele nedorite (de condoleanțe, de pildă).

Vizitele la micul dejun (acesta se va servi până cel târziu la ora 10 dimineața). Micul dejun este, în general, o masă mai scurtă; cu ceai, lapte cu cacao, unt, miere, ouă, fructe, brânză etc.

Vizitele la masa de prânz. Aceasta este întotdeauna o masă caldă cu aperitive, ciorbă sau supă, o friptură sau ceva asemănător, băutură alcoolică și nealcoolică, fructe, cafea. Într-o asemenea ocazie se poate veni cu un cadou: un buchet de flori, un carton de prăjituri, o sticlă de băutură.

Redacția "CER SENIN"

Șoseaua București-Ploiești,
km 10,5, sector 1, București
Telefon/Fax: 021/231. 53. 82
E-mail: cersenin@roaf.ro
B 222.02; C 1011.00

REDACTOR-ŞEF:
comandor DUMITRU AMARIEI;

SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE:
căpitan CRISTIAN PREDA;
REDACTOR DE RUBRICĂ:
locotenent CIPRIAN PĂTRĂȘCU;

REDACTORI PRINCIPALI:
PETRE BĂNĂ,
NICOLAE RADU;
PROCESARE TEXTE:
LEANA TUDORAN;
CORECTURĂ:
ANDREIA LUNGU;

TEHNOREDACTARE:
LUCIAN TEODORESCU,
IONEL IONIȚĂ;
FOTOREPORTER:
ADRIAN SULTĂNOIU;
ADMINISTRATOR:
sergent-major ANGELICA CIOBÎCĂ